

Pestprotocol Laurens Lyceum

Dit is het pestprotocol van het Laurens Lyceum. Dit protocol bevat richtlijnen over wat te doen bij geconstateerd pestgedrag. Het protocol begint met het preventieve deel: voorwaarden en activiteiten die pesten kunnen voorkomen. Voorkomen is beter dan genezen.

Het voorkomen en het liefst tegengaan van pesten staat of valt bij de signalering en/of melding van pestgedrag. Peermediation en juniormentoraat spelen hierin een grote rol, doordat leerlingen dan zelf betrokken zijn bij het creëren van een veilige omgeving. Daarnaast is een alert docententeam nodig. Als signalering en melding tekortschieten blijven leerlingen die zich buitengesloten voelen met hun probleem alleen staan.

Dit protocol biedt een inzage in ons dagelijks leven op school en hoe we de sfeer goed willen houden. Een belangrijk nevendoeel van dit protocol is het vertrouwen van allen te winnen op een gebied waar nog te vaak wantrouwen overheerst. De acties die we ondernemen als pesten gesignaleerd wordt, zijn niet statisch. Afhankelijk van alle andere ontwikkelingen binnen de school, zal ook het handelen rond pesten zich verder ontwikkelen.

In dat geval zal dit protocol aangepast worden

De ontwikkeling van een pestprotocol

Begin 2014 is de JGZ-Richtlijn Pesten verschenen. Belangrijke thema's in de richtlijn zijn voorlichting, preventie en vroege opsporing, symptomen en signalering, ondersteuning en behandeling, en verwijzing en nazorg. Op de site van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid staat meer informatie over de richtlijn.

Op internet bestaan talloze voorbeelden van pestprotocollen. Ook op het Laurens Lyceum zijn we steeds op zoek naar de juiste invulling voor ons pestprotocol, rekening houdend met de nieuwste inzichten en nieuwe bedreigingen voor de veiligheid en welbevinden van jongeren die is ontstaan met de opkomst van sociale media.

Hieronder staat in hoofdlijnen wat we ondernemen om pesten te voorkomen en wat we doen als we pesten signaleren. Een nieuwe versie van het pestprotocol verschijnt steeds opnieuw zodra we de nieuwe situatie in kaart hebben kunnen brengen en vertaald hebben naar onze eigen schoolpraktijk.

Visie en Missie van het Laurens

De missie en visie van het Laurens verbinden we aan vier woorden, vier kernwaarden. Verbondenheid, Inspiratie, Verantwoordelijkheid en Ambitie. Dit zijn waardevolle woorden voor het Laurens Lyceum.

Het basisidee :

- We veel kunnen bereiken als school, leerlingen en ouders samenwerken.
- Je bent als leerling, ouder of docent zowel degene die geeft, als degene die ontvangt.
- Ieder woord van waarde krijgt hierdoor een dubbele lading: Verantwoordelijkheid wordt gegeven en genomen, Ambitie wordt aangewakkerd en gecreëerd, Inspiratie krijg je en deel je en dit alles in Verbondenheid met je medeleerlingen, met elkaar, op school en thuis.

Deze kernwaarden passen we ook toe op de preventie en het tegengaan van pesten.

Zo zijn we samen verantwoordelijk voor het tegengaan van pesten en samen verantwoordelijk voor het oplossen van een pestincident. We zullen dan ook alle betrokken partijen, leerlingen en ouders, inschakelen als zich een incident voordoet. Vanuit verbondenheid werken we aan preventie.

We zetten hoog in op Preventie

Regels en afspraken

Aan het begin van elk schooljaar ontvangt iedere leerling de regels en afspraken die gelden op school. De mentor neemt dit document met de leerlingen door en de leerlingen weten waar ze dit document kunnen vinden op de site.

Ook bespreekt iedere mentor met de klas aan het begin van het schooljaar hoe ze dit jaar gezamenlijk gaan aanpakken: wij, mentor, klas. Er worden afspraken gemaakt over wat de mentor van de leerlingen verwacht en wat de leerlingen van de mentor verwachten, iedere docent doet dit ook met de eigen klassen, iedere leerling en iedere docent is dus op de hoogte van de regels en afspraken. In de startperiode vinden ook allerlei activiteiten plaats die de groepsvorming positief bevorderen.

Op deze wijze sturen we het proces van forming-norming-storming, met als doel het creëren van groepen waar een prettige werksfeer heerst en waar iedereen zijn plek kan vinden en tot zijn recht kan komen.

Als later in het jaar blijkt dat de klas wegdrijft van de eerder gemaakte afspraken en er onderhuidse spanningen ontstaan, wordt het proces van norming-forming-storming opnieuw doorlopen met de klas als geheel, of met groepjes in de klas.

Deze principes vormen de basis.

Voortgangsdossiers en reflectie-opdrachten, niet alleen voor cijfers, maar ook voor gedrag.

Leerlingen hebben een voortgangsdossier waarin hun schoolprestaties opgenomen zijn. Daarnaast werken leerlingen aan reflectie-opdrachten die gericht zijn op het verbeteren van planning, studiehouding, cijfers etc. Daarnaast is er de mogelijkheid om reflectie-opdrachten te maken om eigen sociaal gedrag inzichtelijk te maken. Zelfkennis, leren nadenken over eigen houding en gedrag, draagt bij aan het maken van overwogen keuzes en het tijdig signaleren van eigen frustraties en ongenoegens, waarna die omgezet kunnen worden naar oplossingsgericht gedrag.

Projecten en ondertekenen pestprotocol

Daarnaast halen we de expertise van Switch Onderwijsprojecten in huis. Deze organisatie organiseert bijeenkomsten op school voor onze brugklassers waarbij ze door theaterspel pesten bespreekbaar maken. In de nabespreking in de klas, met de acteurs en de mentor en juniormentoren erbij, komen er waardevolle gesprekken los over ervaringen met pesten. Hierna volgen het maken van afspraken over pesten en het ondertekenen van het pestprotocol. Deze aanpak met de voorstelling Survivors! blijkt in de praktijk zeer effectief.

Klas 2 krijgt de voorstelling Social Limits, die ook verzorgd wordt door Switch Onderwijsprojecten. In deze voorstelling staan met name de gevaren van social media centraal, omdat pesten tegenwoordig vaak digitaal plaatsvindt, wat een extra uitdaging vormt wat betreft de signalering en aanpak.

Daarnaast krijgen we regelmatig extra aanbod vanuit diverse organisaties die zich bezig houden met pestpreventie en bewustwording rondom social media. Als het aanbod past bij onze school, gaan we hier met regelmaat op in.

Signaleren door juniormentoren

De juniormentoren die gekoppeld zijn aan onze brugklassen hebben niet alleen een ondersteunende functie wat betreft het wegwijs maken op school en een thuisgevoel bieden, maar zij vervullen ook een signalerende rol. Als zij zien dat een leerling zich niet goed voelt, dan zullen ze dit bij de mentor aangeven waarna de mentor met de leerling kan bespreken wat er eventueel mis is. De juniormentoren zelf hebben ook gesprekken met de leerlingen. Omdat deze juniormentoren wat leeftijd betreft dichter bij de brugklasleerlingen staan, waardoor een gesprek makkelijker op gang komt, wil dit ook nog wel eens bijdragen aan een goed beeld hoe leerlingen zich voelen op school. Met die informatie kunnen we wat doen. Het juniormentoraat groeit nu onze school in, zodat de juniormentoren nu ook actief worden in klas 2.

Schoolwacht

Schoolwacht start in november 2014 bij ons op school. Schoolwacht is een project dat bijdraagt aan het samen nemen van verantwoordelijkheid voor een schone, prettige en veilige leefomgeving en alle leerlingen van de school zullen hierin een rol spelen, om de beurt. Niet alleen zal de properheid op school hierdoor verder toenemen, ook schoolwachters houden hun ogen en oren goed open. Door de instructie die iedere leerling krijgt, weet iedere leerling wat hij of zij kan doen met de informatie die verkregen is bij de surveillance.

Peermediation op het Laurens

We zijn ervan overtuigd dat leerlingen vaak prima in onderling overleg irritaties kunnen uitspreken, mits er iemand bij aanwezig is die zorgt voor de rust in het gesprek en het elkaar uit laten spreken.

Peermediators zijn leerlingen van het Laurens die de opleiding Peermediation hebben gevolgd. Zij kunnen bij conflicten preventief handelen in die zin, dat irritaties niet tot ruzies hoeven te leiden, middels het inzetten van een goed gesprek.

Hieronder is het stappenplan vermeld dat de peermediators hanteren naar aanleiding van hun opleiding.

Wij zijn:

DOM (vragen stellen)

LUI (geen oplossing)

DAKLOOS (onpartijdig)

Wij kunnen:

LSD: luisteren/samenvatten/doorvragen

We werken altijd volgens een vaste methode/stappenplan:

1. Voorstellen
2. Wat is er gebeurd?
3. Uitzoeken wat men belangrijk vindt
4. Leerling oplossing laten bedenken
5. Samen tot een oplossing komen
6. Maak een afspraak

Werken altijd in duo's.

Wordt het probleem te groot/heftig altijd overleg met coördinator.

Doel:

Conflicten nemen niet af want conflicten zijn 'normaal'.

Maar conflicten worden sneller opgelost en worden minder intens.

Wij richten ons vooral op 1^e en 2^e jaars leerlingen

In principe kunnen we alle ruzies bemiddelen:

- Vechters halen we niet uit elkaar (doen volwassene) maar bemiddeling achteraf kan wel.

- Als leerling niet wil heeft het geen zin
- Bemiddeling is niet een vervanging van straf maar kan wel plaats vinden na een straf.

Waarom bemiddeling door leerlingen?

- we zitten op hetzelfde niveau, geen drempel
- geen macht (leerlingen staan niet boven leerlingen) het heeft daardoor geen consequenties/nadelen

Hoe gaan we te werk:

- Docent/mentor/conciërge/juniormentor verwijst door naar coördinator.
- Coördinator zoekt contact met peermediator
- Peermediator maakt afspraak met leerling (altijd na 3^e lesblok)
- Peermediator haalt sleutel en map op bij conciërge en gesprek vindt plaats in kamer?

Waarom?

Meerdere ogen in de school, samen verantwoordelijkheid voor een veilige school, vergroten van de kans dat pesten en buitensluiten gesignaleerd wordt, zodat er meldingen komen en er een concreet beeld is van het aantal pestincidenten.

Geen aanmeldingen is geen peermediation. Het project kan alleen slagen als jullie doorverwijzen!

Houvast, een peermediator werkt volgens:

OEN: open/eerlijk/nieuwsgierig

LSD: luisteren/samenvatten/doorvragen

OMA: Opmerkingen/meningen/adviezen

NIVEA: Niet invullen voor een ander

KOE: kaken op elkaar

De rol van Magister, Klassenlaagvergaderingen en Periodevergaderingen

Als de mentor met de klas of individuele leerlingen gesproken heeft naar aanleiding van een incident of pesterij, wordt er een notitie gemaakt in Magister, zodat alle collega's op de hoogte zijn van eventuele spanningen in een klas of tussen leerlingen. Hierdoor kunnen collega's gericht kijken of er zich nog iets afspeelt of niet en de mentor van praktijkinformatie kunnen voorzien.

Kennis over de klas en onderlinge verhoudingen komt ook aan bod in de klassenlaagvergaderingen waarin sfeer een relatie een grote rol spelen. Gemaakte afspraken over omgangsvormen, de plattegrond en leerlingen die elkaar liggen of niet en hoe hiermee om te gaan, wordt gedeeld met alle collega's via de Drive.

Tussentijdse conclusie

In hoofdlijnen komt ons pestprotocol er op neer dat we starten vanuit de basis: het realiseren van een goede sfeer op school en in het bijzonder in de klas, in samenspraak met de leerlingen, hun mentoren en de docenten.

Wat als pesten al een feit is en preventie een gepasseerd station blijkt?

Om pesten en pestgedrag te herkennen is het noodzakelijk dat er een definitie van pestgedrag gehanteerd wordt.

‘We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. We zien pesten als een vorm van geweld en daarmee als grensoverschrijdend en zeer bedreigend. We tolereren geen geweld op school, dus ook geen pestgedrag.’

Als iemand pestgedrag vertoont, dan kan dit verschillende oorzaken hebben, waar wij als school ook oog voor moeten hebben. Tijd investeren in het achterhalen van de reden van het pestgedrag betekent niet dat we pesten goedkeuren. Het betekent wel dat we geloven dat pesten pas echt ophoudt als er oog is voor zowel dader als slachtoffer.

We vinden een goede sfeer heel belangrijk. Pesten hoort hier niet in thuis. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Lastig is wel dat pesten vaak onderhuids en niet openlijk gebeurt en dat het voor leerkrachten, conciërges, ouders, eigenlijk iedereen, vaak lastig is om pesten tijdig te signaleren en te herkennen, en i te schatten welke aanpak gewenst is in welke situatie en op welk moment.

Om enig houvast te geven, is een inventarisatie opgenomen van vormen van pestgedrag en signalen waarop iedereen alert moet zijn.

Hoe wordt er gepest?

- met woorden: vernederen, belachelijk maken
- schelden en dreigen
- met bijnamen aanspreken
- gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven
- Lichamelijk: trekken aan kleding, duwen en sjoeren
- schoppen en slaan
- krabben en aan haren trekken
- wapens gebruiken
- Achtervolgen: opjagen en achterna lopen
- in de val laten lopen, klem zetten of rijden
- opsluiten
- uitsluiting: doodzwijgen en negeren
- uitsluiten van feestjes
- bij groepsopdrachten

- Stelen en vernielen: afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
- kliederen op boeken
- banden lek prikken, fiets beschadigen
- afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven, om iets voor de pestende leerling te doen.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte
- angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat het niet mag klikken

Mogelijke signalen van gepest worden (ook van belang voor ouders)

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen thuis
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet buiten willen spelen
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zelf blessures toebrengen om niet naar school te hoeven

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk vaak niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag

te drukken.

- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

De grote vraag blijft uiteraard hoe pesten het best aangepakt kan worden als eenmaal gesignaleerd is dat er van pesten sprake is.

De rol van het protocol

In de vorm van een protocol is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken.

Uitgangspunten

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
2. De school creëert een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

De vijfsporenaanpak

De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen
- Het aanbieden van hulp door de counselor

Het bieden van steun aan de pester

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Wijzen op gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag
- Het aanbieden van hulp door de counselor

Het betrekken van de middengroep bij het probleem

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De rol van de ouders

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

Ook zal in een open en eerlijk gesproken bespreekbaar gemaakt moeten kunnen worden welke rol ouders thuis op zich nemen om het kind weerbaarder te maken, zelfverzekerder en zelfstandiger. Voor de school is het belangrijk dat eerlijk informatie gedeeld wordt over alle factoren die het kind uit balans brengen.

Stappenplan na constatering van pesten

De mentor

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. De mentor overlegt indien nodig met de teamleider over hoe de gesprekken het best aangepakt kunnen worden. Vervolgens organiseert de mentor, na dit kenbaar gemaakt te hebben aan beide partijen, een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
3. De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met de het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
4. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de teamleider van de leerling(en). De teamleider kan in Magister nalezen welk afspraken er gemaakt zijn in de gesprekken.

Extra: als de mentor het pestincident als zeer ernstig ziet, bijvoorbeeld bij intimidatie en fysiek en verbaal geweld, kan de mentor er ook voor kiezen om direct al de ouders te betrekken bij het uitspreken van het incident en het maken van afspraken om herhaling te voorkomen.

Extra: bij fysiek geweld zal ook altijd een sanctie volgen, variërend van een verlengde schooldag, taken of een (interne) schorsing, afhankelijk van de ernst van de zaak en het al dan niet bekend zijn van eerdere incidenten.

De teamleider

1. De teamleider neemt de rol van de mentor over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten, het klassenverband overstijgt.
2. De teamleider heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
 - confronteren
 - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten
4. In het contact met de gepeste wordt gekeken of de leerling sociaal gedrag vertoont, waardoor hij of zij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
5. De teamleider adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de zorgcoördinator.
6. De teamleider stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
7. De teamleider bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
8. De teamleider koppelt alle informatie weer terug naar de mentor en plaatst informatie in Magister.

Het pestproject

Wanneer de pester opnieuw in pestgedrag vervalt, heeft de teamleider de mogelijkheid om de pester ertoe te verplichten om individueel een programma te volgen. Welk programma dit zal zijn, is afhankelijk van de aard van het pestgedrag en de oorzaak. De zorgcoördinator en ouder(s)/ verzorger(s) worden hierbij ingeschakeld.

(Interne) Schorsing

Een (interne) schorsing van een dag behoort ook tot de mogelijkheden als een time-out nodig is om alle betrokkenen rust te geven. Deze schorsing kan intern of extern zijn. Een schorsing gaat altijd samen met gesprekken met de ouders, en een zorgtraject intern of extern.

Schoolverwijdering

Als de pester het ongewenste gedrag niet onder controle krijgt, ondanks hulp en ondersteuning zal de school in het uiterste geval de toegang tot de lessen of zelfs de school verbieden om de leerlingen te beschermen.

De taak van vakdocenten

De vakdocenten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen om hulp en overleg in gang te zetten. Wie zich onvoldoende bekwaam voelt om pestgedrag te signaleren of hierna te handelen, kan bij de schoolleiding een verzoek tot nascholing indienen.

De rol van de zorgcoördinator

- a. De zorgcoördinator ondersteunt waar nodig mentoren, leerlingen, ouders en teamleiders tijdens de verschillende fasen in het proces
- b. De zorgcoördinator biedt op vrijwillige basis individuele begeleiding aan de pester en de gepeste.
- c. De zorgcoördinator adviseert voor een sociaal-emotionele training.
- d. De zorgcoördinator kan waar nodig een inbreng hebben tijdens de mentorlessen.
- e. De zorgcoördinator adviseert en verwijst door naar trainingen bij specifieke hulpvragen, zoals een weerbaarheidstraining of assertiviteitstraining.
- f. De zorgcoördinator vraagt aandacht voor de problematiek bij mentoren, schoolleiding en ouders als er gesignaleerd wordt dat pestgedrag verergert.

Met de komst van sociale media heeft pesten een geheel nieuwe dimensie gekregen, een dimensie die vaak onzichtbaar is en ongrijpbaar. Wat doen we op het Laurens om grip te krijgen op deze vorm van pesten?

Wat is Cyberpesten?

‘Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.’

Bekende voorbeelden van Cyberpesten

- pest-mail-apps (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen),
- het zonder toestemming verspreiden van foto's of teksten van derden,
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van
- hate-mail of het digitaal (anoniem) dreigen met geweld,
- het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno,
- gewelddadig materiaal etc.,
- ongewenst contact met vreemden,
- webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden,
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail.

Ge- en Misbruik Sociale Media

Aan de start van het jaar maken de mentor en de leerlingen uit de klas samen gedragsafspraken. Hieronder vallen ook afspraken rondom gedrag op sociale media. De groepswhatsapp is in principe een medium dat naar eigen inzicht en bijkomende verantwoordelijkheid gebruikt wordt door de leerlingen. Op de eerste ouderavond wordt ook op deze afspraken gewezen. Ouders, leerlingen en de mentor houden zijdelings samen in de gaten of alles goed verloopt en brengen elkaar op de hoogte als er signalen worden opgevangen die duiden op misbruik.

Het stappenplan na een melding van cyberpesten

Leerlingen en hun ouders krijgen de volgende tips.

- 1. Bewaar de berichten.** Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren.
- 2. Blokkeer de afzender.**
- 3. Probeer de dader op te sporen.** Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Ook is er van alles mogelijk via de helpdesk. Dat geldt ook voor de thuissituatie.
- 4. Wees open richting je ouder(s)/verzorger(s) over hetgeen gebeurd is.**
- 5. Doe indien nodig aangifte.** In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig: verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp
- 6. Ga langs bij je mentor of maak een afspraak met de zorgcoördinator.**

De volgende stappen worden ondernomen als zich iets vervelends heeft voorgedaan op whatsapp of een ander medium.

- De mentor wordt een dag lid van de groepswatsapp en vertelt de klas dat er gesproken zal worden over het gewenste gedrag op sociale media.
- Juniormentoren nemen (tijdelijk) deel aan de whatsappgroep in klas 1 en 2 als dit nodig blijkt bij het opstarten of na incidenten.
- De mentor mailt de ouders en roept op tot gezamenlijke behoedzaamheid en vertelt welke actie nu ondernomen is, met de herhalingsoproep om samen alert te zijn.
- De mentor geeft aan wat een klas wel kan doen en wat niet: hoe gebruik je sociale media netjes.
- Vervelende acties op whatsapp worden besproken en nare berichten/filmpjes etc. worden verwijderd, met uitleg wat de mogelijke sancties in het vervolg kunnen zijn.
- De mentor en de klas maken (opnieuw) afspraken over sociale media-gebruik.
- Hierna worden leerlingen die zich niet aan de afspraken houden uit de groepswatsapp verwijderd door de groep zelf.
- De mentor en de teamleider bekijken of een sanctie en zo ja, welke sanctie van toepassing is.
- Switch verzorgt een project over het onderwerp sociale media.
- Bureau Halt wordt benaderd voor een scholingstraject Groepsdruk/ Sociale Media voor een klas/klassenlaag, indien dit nodig blijkt.

Tot slot

Pesten is onderhevig aan tendenties. Is altijd in beweging. Nieuwe ontwikkelingen vragen om nieuwe aanpak. Dit protocol zal dan ook met regelmaat opnieuw bekeken worden en aangepast waar de actualiteit hierom vraagt.